

10 godina od propasti banke Lehman Brothers: Kako je globalna kriza izmijenila monetarnu politiku EU-a

Desetljeće nakon početka globalne financijske krize sagledavamo inicijative EU-a namijenjene suzbijanju posljedica te boljem ekonomskog upravljanju.

U trenutku kada je 15. rujna banka Lehman Brothers prijavila bankrot bila je to četvrtka najveća investicijska banka u Sjedinjenim državama. Događaj je prevagnuo financijsko tržište u stanje krize koja se proširila na druge kontinente.

Desetljeće dugova i očaja

U Europi se kriza pretočila u krizu bankovnog sektora i državnih dugova, a brojne vlade trebale su, kako bi smanjile deficit, uvesti mjere štednje poput povećanja poreza i rezanja potrošnje. EU je pao u najgoru recesiju u svojoj povijesti. U eurozoni [javni dug](#) je u 2017. bio 20 posto veći nego 2007., uoči krize, u Grčkoj je narastao na 178,6 posto, 98,3% posto u Španjolskoj i na preko 130 posto BDP-a u Italiji.

Institucije EU-a i države članice su kao odgovor na krizu poduzele korake da se spriječi daljnje pogoršanje stanje i osigura preživljavanje euro zone.

[Bankovna unija](#), primjerice, za cilj ima jačanje zahtjeva za banke uz nadzor na europskoj razini te osigurava zaštitu osobnih štednji građana u vrijednosti do 100 tisuća eura. EU je također stvorio [Europski semestar](#), okvir za raspravu i koordinaciju gospodarskih politika na nacionalnim razinama i u EU-u kako bi se osiguralo zdravlje nacionalnih proračuna te kontrolirala razina zaduživanja.

Junckerov plan, odnosno Investicijski plan za Europu, osmišljen je za jačanje količine ulaganja u EU-u koja su drastično pala tijekom krize zbog niskog povjerenja ulagača, kroz uklanjanje prepreka. Unija tržišta kapitala postavljena je kako bi poduzeća imala ulaz na tržište kapitala bez da se moraju oslanjati na banke za financiranje.

Nije gotovo

Jean Arthuis (ALDE, Francuska), predsjednik Odbora za proračun kaže da je bankovna unija “značajni napredak”, ali smatra da upravljanje eurom i dalje ne odgovara društvenim i

gospodarskim izazovima.

„Jedinstvena monetarna politika zahtijeva ekonomsku politiku koja je iznad nacionalnog egoizma“, poručuje Arthuis.

Kriza je i dalje stvarnost u nekim zemljama EU-a. Grčka je izašla iz programa pomoći prije mjesec dana s trenutnom stopom nezaposlenosti na 19,5 posto. Nezaposlenost među mladima i dalje je na visokih 39,7 posto u Grčkoj, 33,4 posto u Španjolskoj i 30,8 posto u Italiji.

Daljnje informacije

[Europska komisija: Deset godina od početka krize: bilježi se oporavak zahvaljujući odlučnom djelovanju EU-a](#)

Pogledajte video

<https://www.europartv.europa.eu/en/programme/eu-affairs/lehman-brothers-10-years-after>